

Länsstyrelsen
Örebro län

Sture Marklund
Direkt: 019-193566
sture.marklund@t.lst.se
Fax: 019-193028

BESLUT
2002-02-18

Dnr: 5112-10756-2001

Enl sändlista

Länsstyrelsens i Örebro län beslut och föreskrifter angående bildande av naturreservatet Nittälvsbrännan i Ljusnarsbergs kommun

BESLUT

Det område som utgörs av fastigheten Allmänningshemmanet 1:4 samt delar av fastigheterna Norra Bergsgården 1:5 m fl i Ljusnarsbergs socken i Ljusnarsbergs kommun och som framgår av bifogat utdrag ur fastighetskartan, skall av skäl som närmare anges i detta beslut, särskilt skyddas. Definitiv gräns för sistnämnda del av reservatet fastläggs i kommande lantmäteriförrättning. Länsstyrelsen förklarar därför med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) området i sin helhet som naturreservat.

Naturreservatets namn skall vara Nittälvsbrännan.

- Bilagor:
1. Beslutskarta
 2. Skötselplan
 3. Hur man överklagar
 4. Sändlista

FÖRESKRIFTER, BESTÄMMELSER SAMT SYFTET MED RESERVATET

Föreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av miljöbalken att nedan angivna föreskrifter (samt bestämmelser om förvaltningen) skall gälla beträffande området.

Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken, om vad
allmänheten har att iaktta inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. göra åverkan på markytan
2. medföra ej kopplad hund
3. störa djurlivet
4. plocka blommor, lavar eller vedlevande svampar eller på annat sätt riskera att skada växtligheten. Bär och matsvamp får dock plockas
5. bedriva insamling av insekter eller andra evertebrater
6. göra ristningar på torrträd eller bark eller att skada liggande trädstammar
7. göra upp eld annat än på iordningställd eldplats och med där anvisad ved.
8. tälta
9. framföra motordrivet fordon eller cykla.
10. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt, eller därmed jämförlig anordning
11. sätta upp orienteringskontroller eller anordna snitslade spår

Ovanstående bestämmelser skall inte utgöra hinder för utförandet av miljöövervakning eller naturinventering beställd eller godkänd av länsstyrelsen .

Förbudet enligt punkten 11 skall ej utgöra hinder för tillfällig utsnitsling till älgpass med papperssnitslar.

Enligt 7 kap. 30 § miljöbalken gäller föreskrifterna omedelbart, även om de överklagas.

Inskränkning av och intrång i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet enligt 7 kap. 5 och 6 §§ miljöbalken.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att:

1. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden
2. anordna upplag
3. anlägga väg eller stig
4. framföra motorfordon

5. dra fram mark- eller luftledning.
6. uppföra byggnad eller annan anläggning
7. utföra någon form av avverkning, gallring eller röjning, så eller plantera skogsplantor, samla ihop eller föra bort levande eller döda träd eller träddelar
8. bedriva jakt efter djurarter som är upptagna i EU:s Habitatdirektiv
9. uppföra jakttorn, stödutfordra vilt eller att uttransportera fällt vilt med motorfordon annat än med mindre, banddriven älgragare eller fyrhjulsmotorcykel. Fordonet skall framföras så att risken för markskador och spårbildning minimeras. Övriga inskränkningar samt rättigheter vad avser jakten framgår i särskilt avtal om jakträttsupplåtelse
10. plantera in främmande arter av fisk eller andra vattendjur
11. behandla vattnen med Rotenon eller annat ämne med motsvarande verkan.
12. kalka eller gödsla mark och vatten.

Förbuden enligt punkterna:

3, 6 och 7 skall ej utgöra hinder för anläggande och underhåll av gångstig och andra anläggningar i enlighet med fastställd skötselplan.

8 och 9 skall ej utgöra hinder för att bedriva jakt i enlighet med gällande avtal under nu löpande avtalstid om jakträttsupplåtelse

1 och 4 skall ej utgöra hinder för underhåll av skogsbilväg belägen öster om Nittälven fram till vändplan samt att med motorfordon färdas på densamma

7 och 9 skall ej utgöra hinder för Boliden Mineral AB att bibehålla befintliga jakttorn samt att bedriva en försiktig röjning av siktgator i anslutning till älgpas

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att de åtgärder vidtages inom området som framgår av till detta beslut fogad skötselplan.

Föreskrifterna ovan, gällande allmänheten, gäller även markägare och innehavare av särskild rätt i den mån pågående markanvändning inte avsevärt försvåras.

Förvaltning.

1. Syftet med skötseln av reservatet skall vara att låta skogsvegetationen få utvecklas fritt mot naturskog. Brandkontinuitet skall eftersträvas under kontrollerade former.
2. Länsstyrelsen beslutar om vad som skall gälla om vårderna av reservatet genom att fastställa till beslutet fogad skötselplan, daterad 2001-12-14.
3. Utmärkning av reservatet skall ske i enlighet med naturvårdsverkets anvisningar (SIS 03 1522).
4. Förvaltare är länsstyrelsen

Reservatets syfte

Syftet med reservatet är att bevara ett brandpåverkat taigaområde med dess flora och fauna. Reservatet skall fungera som ett område där den viktiga brandkontinuiteten om möjligt skall återskapas genom att kontrollerade bränder regelbundet utförs på utvalda delar. Reservatet skall också ge möjlighet till skydd och spridning av arter som hotas av skogsbruk med korta intervaller. Syftet är ävenledes att bevara ett parti av en naturligt meandrande (slingrande) åsträcka med tidvis översvämmade stränder samt den biologiska mångfald som är knuten till den ånära miljön.

Syftet är också att genom lämplig utformning av gångstig samt bestämmelser för jakt och fiske, möjliggöra för friluftslivets utövare att uppleva området utan att inkräkta på dess skyddsvärden.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Ärendets beredning

När en större skogsbrand svept över området under våren 2000 lät länsstyrelsen genom Kjell Store detaljinventera området varefter länsstyrelsen avgränsade ett förslag till naturreservat och diskussioner med Naturvårdsverket och markägarna inleddes. Dessa ledde till att området godkändes som ett förslag till objekt i EU-s Natura 2000 nätverk samt att förhandlingar inleddes om köp. Förhandlingarna avslutades under senhösten 2001 med att avtal om försäljning till Naturvårdsfonden tecknades.

Därefter har länsstyrelsen utarbetat förslag till föreskrifter, bestämmelser och skötselplan för området vilket remissbehandlats.

Beskrivning av området

Området ligger i Nittälvsdalen där Nittälven meandrar (slingrar) sig fram i sandiga sediment avsatta i ett isälvsdelta under istidens slutskede. Nittälvens stränder utgörs av upphöjda strandbankar s k levéer. Utanför dessa vidtar fuktiga, ofta översvämmande partier som i äldre tider delvis nyttjats för myrslåtter.

Fastmarken innanför åområdet upptas av i nordsydlig riktning liggande sandkullar beväxta med barrblandskog dominerad av tall. I områdets västra del började tidigt under våren 2000 en skogsbrand, som snart spred sig över älven och avbrände huvuddelen av det nu aktuella reservatsområdet. Brand på Nittälvshedarna är inget nytt. I hela området finns spår av tidigare skogsbränder i form av brända tallstubbar och enstaka brända lågor. I denna typ av skogslandskap är branden en naturlig del i skogsdynamiken.

Branden har i stort sett eliminerat växttäcket på fastmarken och efter branden har bl a tallörten gynnats och lingonriset börjat skjuta nya skott. En hel del svampar har gynnats och flera arter av taggsvampar förekommer nu rikligt.

Branden har förtärt den synliga delen av myrstackarna på heden men myrsamhällena har överlevt och nya stackar byggs. Den varma sanden gynnar förekomsten av sandjägare och marklevande steklar. I de brandskadade och branddödade träden finns goda betingelser för den brandberoende insektsfaunan.

Hackspettar har goda födosöksmiljöer i området och rödstjärt och tjäder är andra arter som man stöter på vid en vandring i området.

Reservatets benämning: Naturreservatet Nittälvsbrännan

Kommun: Ljusnarsberg

Församling: Ljusnarsberg

Fastigheter: Allmänningshemmanet 1:4 samt del av Norra Bergsgården 1:5 m fl under ny fastighetsbildning

Areal: 105 ha varav 51 ha produktiv skogsmark, 52 ha myr och 2 ha vatten

Markägarkategori: Staten (Naturvårdsfonden)

Lägesbeskrivning: 15 km NV Kopparberg. Området nås lättast om man från Kopparberg åker mot NV på väg 793 och strax efter överfarten av Nittälven, väster om Uvbergsbron, åker söderut ytterligare ett par km. X 664615 Y 144433

Förvaltare: Länsstyrelsen

Natura 2000: Reservatet är av Regeringen föreslaget ingå i EU-s nätverk av skyddade naturområden med objektnamn Nittälvsbrännan SE 0240117

Arealer i EU-s naturtypsschema: 44 % av reservatet utgörs av västlig taiga (kod 9010), 47 % av öppna svagt välvda mossar, fattigkärr, intermediära kärr och gungfly (kod 7140) och 2 % av naturliga större vattendrag av fennoskandisk typ (kod 3210)

MOTIV FÖR BESLUTET

Nittälvsbrännan utgörs av ett brandpräglat taigaområde omgivande en naturligt meandrande (slingrande) älvsträcka med översvämningspåverkade angränsande våtmarker. Området är av regeringen föreslaget ingå i EU-s nät av naturskyddade områden Natura 2000 och är av riksintresse för naturvården. Skyddet av området utgör ett led i länsstyrelsens uppdrag från regering och riksdag att verka för ett långsiktigt bevarande av den biologiska mångfalden i skogslandskapet genom bildandet av skogliga naturreservat för fri utveckling.

Naturvärdena i nu aktuellt område är sådana att de kräver omfattande skydd för att bevaras. Detta skydd kan endast tillgodoses genom bildande av naturreservat eller nationalpark. Området har inte sådana egenskaper att det motiverar ett skydd som nationalpark. Området bör därför avsättas som naturreservat.

Detta beslut kan överklagas, se bilaga.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog landshövding Gerd Engman jämte ledamöterna

I den slutliga handläggningen av ärendet deltog även programchefen Magnus Eklund, avdelningsdirektören Per Olov Führ, länsfiskekonsulenten Martin Engström, länsassessorn Christina Hjulström samt föredraganden, avdelningsdirektören Sture Marklund.

Gerd Engman

Sture Marklund

BESLUT
2002-02-18

Dnr: 5112-10756-2001

2001-12-14

NATURRESERVATET NITTÄLVSBRÄNNAN

Skötselplan

1. Allmän målsättning
2. Disposition och skötsel av mark och vatten
3. Anordningar för rekreation och friluftsliv
4. Tillsyn
5. Uppföljning
6. Finansiering av förvaltningen
7. Skötselplanekarta

1. ALLMÄN MÅLSÄTTNING

Området skall skötas på ett sådant sätt att den biologiska mångfalden knuten till brandsuccessioner och åmiljöer skyddas och främjas samtidigt som området i lämplig utsträckning görs tillgängligt för allmänheten. Vattenområdena får nyttjas för fritidsfiske. För att kunna följa den biologiska utvecklingen i reservatet skall ett lämpligt uppföljningsprogram utarbetas.

2. DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

2.1 Allmän målsättning för mark och vegetationsvård

Området skall ges fri utveckling. För att styra in skötseln på vägar som följer naturens mönster bättre skall om möjligt kontrollerade bränder utföras i utvalda delar av reservatet i syfte att återinföra den naturliga störningsdynamiken. Fördelningen av denna verksamhet i tid och rum blir beroende av Naturvårdsverkets kommande riktlinjer för brandverksamhet i naturreservat, av tilldelade resurser samt av länsstyrelsens samordningsdiskussioner med storskogsbruket. Hydrologin i dikade myrpartier skall restaureras.

Underhåll av stigslinga, bro, rastplats samt skogsbilväg skall bedrivas.

2.2 Faunavård och jakt

För att betestrycket på uppväxande lövskog ej skall bli för högt är det viktigt att älgjakt bedrivs i reservatet och dess omgivningar.

Jakt på djurarter som är upptagna i EU:s Habitatdirektiv är förbjuden. Reservatet är avsett att utgöra ett område som skall ge möjlighet till skydd och spridning av arter som hotas av skogsbruk med korta omloppstider.

För detaljreglering av jakten gäller i övrigt vad som framgår av föreskrifterna samt vad som överenskommits i tecknade avtal om jakträttsupplåtelse.

2.3 Fiskevård och Fiske

Fiskerätten för flertalet vatten inom Nittälvsområdet innehas för närvarande av Ljusnarsbergs fiskevårdsförening. Sportfiske skall även fortsättningsvis få bedrivas längs älvsträckan med de restriktioner som föreskrifterna innebär.

3. ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

3.1 Stigslinga

Ett stigsystem skall ställas i ordning i enlighet med bifogad skötselplanekarta. Stigslingan skall markeras med orange färgmarkeringar på träd i stigriktningen.

I kontinuerligt fuktiga och blöta lägen skall träspång anläggas för att minska markslitage. För att kunna passera Nittälven skall spångbro med enkelt räcke anläggas.

En första uppföljning av spångbehovet skall genomföras efter 2 år, vid behov skall då komplettering av spänger ske. Spångvirket utgörs

alltid av externt virke och som virkesslag skall alltid lärk eftersträvas.

3.2 Rastplats med eldring

En eldplats med sittring skall iordningställas nära bron över Nittälven

3.3 Parkeringsplats

Parkeringsplats för personbilar skall iordningställas vid skogsbilvägen i reservatets västra avgränsning i enlighet med bifogad skötselplanekarta. Dimensioneringen skall vara sådan att 5 bilar kan parkera.

3.4 Informationstavlor, hänvisningsskyltar och reservatmarkeringar

Upplysningstavlor, stighänvisningsskylt och reservatmarkeringar skall också uppsättas enligt markeringar på bifogad skötselplanekarta.

3.5 Vägvisning

Vägvisning skall ske från allmän väg till P-platsen via de vägsamfälligheter och enskilda vägar reservatfastigheten har utfartsrätt på.

4. TILLSYN

Förvaltaren ansvarar för tillsynen av reservatet.

5. UPPFÖLJNING

För att följa upp den biologiska utvecklingen i reservatet skall ett lämpligt uppföljningsprogram utarbetas av länsstyrelsen. Tillståndet hos EU-habitaten (bl a tillgången till död ved i olika nedbrytningsstadier), det biologiska successionsförloppet efter naturvårdsbränningarna, florán samt insektslivet skall särskilt följas upp. Viltavskjutningen skall även följas upp

6. FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

6.1 Iordningställande av besöksanordningar och restaurering av hydrologi

Material, arbetskostnader, omkostnader och entreprenadskostnader för iordningsställningsarbeten under år 2002 uppskattas till c:a 40 000 kr.

6.2 Skötselåtgärder

I samband med ev. återkommande naturvårdsbränningar kan kostnader uppstå sååra att i nuläget bedöma storleken av.

Gränsmarkeringen bekostas av staten.

6.3 Informationsmaterial

Kostnader för folder och informationstavlor beräknas till c:a 20 000 kr.

6.4 Tillsyn

Årlig kostnad för underhåll av stigsystem, P-plats, renhållning och underhåll av rastplatser med installationer samt för vedförsörjning, kan ej anges eftersom den skötseln kommer att upphandlas.

Kostnaderna för underhåll av gränsmarkeringar och informationstavlor samt kompletterande målning och spångning av stigar kan ej heller anges eftersom den också kommer att upphandlas.

Kostnaderna för andelar i vägsamfälligheter samt underhåll och utbyte av vägskyltar beräknas till c: a 5000 kr per år.

6.5 Uppföljning

Kostnaderna för uppföljningen blir beroende av den prioritering av uppföljningsobjekt som skall ske i Natura 2000-nätverket samt av tilldelade resurser inom ramen för miljöövervakningen.

HUR MAN ÖVERKLAGAR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Om Ni vill överklaga detta beslut skall Ni skriva till länsstyrelsen. Tala om i brevet vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange beslutets diarienummer. Tala också om vilken ändring i beslutet Ni vill ha.

Länsstyrelsen måste ha fått överklagandet inom tre veckor från den dag Ni fick del av beslutet, annars kan överklagandet inte prövas.

Om länsstyrelsen inte själv ändrar beslutet på det sätt Ni begärt sänder länsstyrelsen överklagandet vidare till regeringen (miljödepartementet).

Om Ni vill ha ytterligare upplysningar kan Ni vända Er till länsstyrelsen, tel 019-19 30 00.

Sändlista har ej scannats

JÖRKBRO

1:13
6

Erkertuppen

RA-2:7
GET 2

Äng-
tjärnen

SÖDRA BJÖRKBERG

2:6
5

308

HAVSJÖN

HJULSJÖ

FG och SN
HÄLLER

ÖSTRA BORN

3:1
4

DRN

ergtjärnen

3:1
V/7

Hed-
flyna

HJULSJÖ FG och SN

HALLEFORS KN.

CHAVS: ON

1:1. HAVSIÖN

HAYSIÖN: V. 6.

γινώσκοντες

- Gruvhaal

Dikesaruyan

~~Stenbols-
tjärnen~~

Stenbols-
gruvorna

Märriärvi